

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Dariusz Mazur

BK-VII.0520.225.2025
Warszawa, 11 lipca 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 10171 złożoną do Ministra Sprawiedliwości przez Pana Posła Krzysztofa Szczuckiego *w sprawie zniesienia ekonomicznej bariery w ubieganiu się o służbę sędziego oraz podwyższenia wysokości stypendium aplikanta aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej.*

Ministerstwo Sprawiedliwości, pod kierunkiem Ministra Adama Bodnara, w 2024 roku podwyższyło stypendium dla aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury (dalej: KSSiP). Od 1 lipca 2024 roku aplikanci otrzymali wyższe stypendium odpowiednio o 400 zł (w przypadku aplikantów I roku aplikacji) i o 600 zł (w odniesieniu do wszystkich aplikantów po I aplikacji). Mamy świadomość, że ta zmiana nie wyczerpuje wszystkich oczekiwań aplikantów. Z tego powodu, w ministerstwie trwają prace nad kolejną zmianą rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie stypendium aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 2497 zm.). Prace znajdują się jeszcze na wstępnym etapie, dlatego aktualnie nie można określić daty wejścia w życie przedmiotowych zmian ani przedstawić szczegółowych rozwiązań prawnych w tym obszarze.

W toku prac brane są pod uwagę z jednej strony uzasadnione potrzeby aplikantów, a z drugiej możliwości budżetowe nie tylko Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, ale i budżetu państwa. Wzrost kwoty stypendium o każde 100 zł generuje mianowicie roczny wydatek po stronie KSSiP, a zatem i budżetu państwa, rzędu kolejnych milionów złotych.

Zgodnie bowiem z art. 55a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 217 ze zm.), działalność ustawowa KSSiP jest finansowana z dotacji podmiotowej, waloryzowanej corocznie, która obejmuje wydatki budżetowe w części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. Z dotacji finansowane są właśnie stypendia aplikantów KSSiP.

Uprawnionym do wystąpienia o zwiększenie dotacji podmiotowej z przeznaczeniem na wzrost kwoty stypendium jest wyłącznie Dyrektor KSSiP, jako organ kierujący instytucją posiadającą osobowość prawną. Dyrektor KSSiP odpowiada nadto chociażby za ukształtowanie kosztów zakwaterowania aplikantów, które stanowią istotny wydatek wobec konieczności uczestniczenia przez nich w comiesięcznych zjazdach w Krakowie.

Uwzględniając potrzebę zabezpieczenia aplikantów KSSiP zarówno w sferze finansowej, jak i chociażby opieki zdrowotnej związanej z podleganiem ubezpieczeniu zdrowotnemu, ustawodawca zawarł w przepisach ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury normy o charakterze gwarancyjnym dotyczące przysługiwania im prawa do stypendium, przyznawanego na ich wniosek.

Co istotne, stypendium umożliwia kształcenie aplikantom KSSiP i stabilizuje ich sytuację materialną zgoła odmiennie od tej, która miała miejsce przed powstaniem KSSiP i obecnego modelu aplikacji, kiedy to aplikanci – w większości pozaetatowi, co w przypadku aplikantów prokuratorskich było regułą – nie otrzymywali żadnych świadczeń w trakcie aplikacji, nie mieli zagwarantowanej pracy nawet przy uzyskaniu bardzo dobrego wyniku z egzaminu sędziowskiego czy prokuratorskiego, a czasu

odbywania aplikacji nie wliczano im do okresów, od których zależą świadczenia pracownicze.

Obowiązujące przepisy gwarantują zaś aplikantom KSSiP nie tylko świadczenie socjalne w postaci stypendium, ale i wliczenie okresu aplikacji do okresów zatrudnienia, od których zależą uprawnienia pracownicze (pod warunkiem ukończenia aplikacji) pomimo tego, że odbywanie aplikacji w KSSiP nie ma charakteru zatrudnienia. Aplikanci z KSSiP są bowiem związani wyłącznie stosunkiem administracyjnoprawnym, a zatem niepracowniczym.

Dodatkowo, aplikanci odbywają aplikacje w KSSiP, które są finansowane z budżetu państwa, a po zdanym egzaminie sędziowskim albo prokuratorskim gwarantuje się im zajmowanie stanowisk asesorskich w sądach i prokuraturze, zgodnie z ich wyborem.

Należy zatem odnotować, że aplikanci KSSiP – w odróżnieniu od aplikantów adwokackich czy radcowskich – nie ponoszą kosztów związanych z kształceniem w trakcie odbywanej aplikacji oraz przystępują do egzaminu sędziowskiego albo egzaminu prokuratorskiego bez ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek opłat. Są nadto uprawnieni do bezpłatnego korzystania z bazy dydaktycznej i informatycznej oraz wyposażenia i sprzętu KSSiP w celu pogłębiania wiedzy i doskonalenia swoich umiejętności.

Warto podkreślić, że aplikantów KSSiP nie dotyczy też zakaz pracy zarobkowej. Zgodnie bowiem z art. 47 ust. 1 ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury aplikanci mogą podejmować zatrudnienie na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym oraz zajęcia o charakterze naukowym, dydaktycznym lub publicystycznym, jeżeli ich wykonywanie nie przeszkadza w wykonywaniu obowiązków aplikanta.

Reasumując, nie można zgodzić się z tezą zawartą w tytule interpelacji o istnieniu „*ekonomicznej bariery*” w ubieganiu się o służbę sędziego. Prace, które prowadzi ministerstwo w ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru nad KSSiP

zmierzają tak do poprawy warunków ekonomiczno-bytowych aplikantów, jak i do zapewnienia polskiemu wymiarowi sprawiedliwości wysoko wykwalifikowanych kadr.

W odniesieniu do pytania o wniesioną do Ministra Sprawiedliwości petycję, wyjaśniam, że podlega ona rozpatrzeniu. Odpowiedź zostanie udzielona w terminie zgodnym z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2024 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).

Z wyrazami szacunku

Dariusz Mazur
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/